

Î N C H E I E R E

31 octombrie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

președintele completului, judecătorul
judecătorii

Svetlana Filincova
Dumitru Visternicean
Nicolae Craiu

examinând admisibilitatea recursului declarat de Lilia Ureche și Alexandru Ureche, precum și a recursului declarat de Ministerul Justiției al Republicii Moldova,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Lilia Ureche și Alexandru Ureche împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova, intervenienți accesorii Asociația sindicală de ramură a lucrătorilor organelor procuraturii și Asociația procurorilor din Republica Moldova cu privire la repararea prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești,

împotriva deciziei din 17 mai 2017 a Curții de Apel Chișinău, prin care au fost respinse apelurile declarate de Lilia Ureche, Alexandru Ureche și Ministerul Justiției al Republicii Moldova, fiind menținută hotărârea din 26 ianuarie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani,

c o n s t a t ă :

La 23 noiembrie 2016, Lilia Ureche și Alexandru Ureche au înaintat cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova, intervenienți accesorii Asociația sindicală de ramură a lucrătorilor organelor procuraturii și Asociația procurorilor din Republica Moldova cu privire la repararea prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești.

În motivarea acțiunii au indicat că, Lilia Ureche a activat în funcția de procuror în Procuratura raionului Hîncești din 02 decembrie 1996, iar Alexandru Ureche a activat în funcția de polițist în organele MAI din 23 august 1993 până la 03 martie 2016, când s-a pensionat.

Prin decizia 12 mai 2009 a Curții de Apel Chișinău a fost obligat Consiliul orașenesc Hîncești și Primăria or. Hîncești să asigure familia lui Alexandru Ureche și Lilia Ureche cu spațiu locativ, conform normelor locativ-sanitare și conform componenței familiei la momentul executării hotărârii.

Prin încheierea din 17 august 2009, Oficiul de Executare Hîncești a dispus executarea titlului executoriu.

Prin scrisoarea 02/1-24 nr. 810 din 07 octombrie 2009, primarul or. Hîncești, Alexandru Botnari, a informat executorul judecătoresc despre luarea spre cunoștință a titlului executoriu și și-a asumat responsabilitatea că hotărârea va fi executată după ce instanța de judecată se va pronunța definitiv asupra cererii cu privire la schimbarea modului de executare a hotărârii judecătorești.

La 02 iunie 2010, ulterior la 29 februarie 2012, reclamantii au solicitat de la Oficiul de Executare Hîncești și, respectiv, de la Alexandru Botnari, de a fi informați despre măsurile întreprinse întru executarea titlului executoriu, însă răspuns nu au primit.

Astfel, s-au adresat împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova cu o cerere de chemare în judecată privind constatarea încălcării dreptului de executare în termen rezonabil a hotărârii judecătorești și încasarea prejudiciului moral.

Prin hotărârea din 01 martie 2013 a Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău cererea a fost admisă, fiind constatată încălcarea termenului rezonabil de executare a hotărârii judecătorești, s-a dispus încasarea din bugetul de stat prin intermediul Ministerului Justiției al Republicii Moldova în favoarea lui Alexandru Ureche și a Liliei Ureche a sumei de 39500 euro cu titlu de prejudiciu material și a sumei de 5000 euro cu titlu de prejudiciu moral.

Prin decizia din 15 mai 2013 a Curții de Apel Chișinău, a fost admis apelul Ministerului Justiției al Republicii Moldova, casată hotărârea din 01 martie 2013 a Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău și pronunțată o nouă hotărâre prin care s-a încasat în beneficiul reclamantilor suma de 28800 lei cu titlu de prejudiciu moral, în rest pretențiile fiind respinse.

Prin decizia din 20 noiembrie 2013 a Curții Supreme de Justiție, s-a decis respingerea recursului declarat de Lilia Ureche și Alexandru Ureche și s-a admis recursul declarat de Ministerul Justiției al Republicii Moldova, modificându-se decizia contestată în partea sumei prejudiciului moral încasat de la suma de 28800 lei la suma de 10000 lei.

Reieșind din conținutul cererii de chemare în judecată, hotărârea judecătorească privind asigurarea cu spațiu locativ a reclamantilor nu este executată până în prezent.

În așa mod, Lilia Ureche și Alexandru Ureche au solicitat constatarea încălcării dreptului la executarea în termen rezonabil a deciziei din 12 mai 2009 a Curții de Apel Chișinău, încasarea prejudiciului moral în mărime de 77000 lei în beneficiul familiei Alexandru Ureche și Lilia Ureche.

Prin hotărârea din 26 ianuarie 2017 a Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău, acțiunea a fost admisă parțial. Instanța a constatat încălcarea dreptului Liliei Ureche și a lui Alexandru Ureche la executarea în termen rezonabil a deciziei din 12 mai 2009 a Curții de Apel Chișinău, în perioada 20 noiembrie 2013 – 23 noiembrie 2016. S-a încasat din bugetul statului, prin intermediul Ministerului Justiției al Republicii Moldova, în beneficiul Liliei Ureche și a lui Alexandru Ureche despăgubirea pentru prejudiciul moral cauzat prin neexecutarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești în suma de 10 000 lei pentru fiecare, în rest acțiunea s-a respins ca neîntemeiată.

Prin decizia din 17 mai 2017 a Curții de Apel Chișinău, au fost respinse apelurile declarate de Lilia Ureche, Alexandru Ureche și Ministerul Justiției al

Republicii Moldova, fiind menținută hotărârea din 26 ianuarie 2017 a Judecătorei Chișinău, sediul Buiucani.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a reținut că încălcarea termenului rezonabil de executare a deciziei din 12 mai 2009 a Curții de Apel Chișinău continuă, respectiv este întemeiată pretenția Lilieii Ureche și a lui Alexandru Ureche cu privire la încasarea prejudiciului moral, iar temeuri de majorare a cuantumului acestuia nu au fost constatate.

La 25 mai 2018, Lilia Ureche și Alexandru Ureche au contestat cu recurs decizia din 17 mai 2017 a Curții de Apel Chișinău, solicitând modificarea acesteia și a hotărârii din 26 ianuarie 2017 a Judecătorei Buiucani, mun. Chișinău, cu majorarea cuantumului prejudiciului moral până la suma de 77000 lei.

În motivarea recursului a invocat faptul că instanța de apel a aplicat eronat normele de drept material, iar concluziile instanței sunt în contradicție cu circumstanțele pricinii. Suplimentar au reiterat argumente similare celor din cererea de chemare în judecată și cererea de apel.

La 22 iunie 2018, Ministerul Justiției al Republicii Moldova a declarat recurs asupra deciziei din 17 mai 2017 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea acesteia și a hotărârii primei instanțe, cu pronunțarea unei decizii prin care acțiunea să fie respinsă integral.

În motivarea recursului s-a menționat că autoritatea responsabilă de executarea hotărârii judecătorești a avut un comportament de bună-credință, conform legislației în vigoare, dat fiind faptul că au fost întreprinse un șir de acțiuni în scopul executării acesteia. Complexitatea obiectului executării s-a manifestat prin imposibilitatea executării hotărârii reieșind din faptul că debitorul nu dispune de spații locative, însă nu a negat faptul că va executa în viitor hotărârea instanței de judecată.

Analizând modul în care recurenții și-au exercitat dreptul la recurs, temeiurile invocate în cererile de recurs în raport cu materialele pricinii și prevederile legale, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Lilia Ureche și Alexandru Ureche, precum și recursul declarat de Ministerul Justiției al Republicii Moldova, urmează a fi declarate inadmisibile, din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 434 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului este de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale. Alineatul (2) al aceluiași articol prevede că termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Dispozițiile art. 433 lit. b) din Codul de procedură civilă stabilesc că cererea de recurs se va considera inadmisibilă în cazul în care recursul este depus cu omiterea termenului de declarare prevăzut la art. 434.

Potrivit materialelor cauzei, decizia Curții de Apel Chișinău a fost pronunțată la 17 mai 2017, fiind expediată participanților la proces la data de 05 iunie 2017 (f.d. 114), însă la materialele cauzei nu există înscrisuri care să demonstreze

momentul în care participanții la proces au recepționat corespondența.

Astfel, la 27 iulie 2017, Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani a expediat în adresa Ministerului Justiției al Republicii Moldova titlul executoriu cu privire la încasarea prejudiciului moral, pe marginea prezentului litigiu, acesta fiind recepționat la 01 august 2017 (f.d. 116, 117). Reieșind din cele expuse și ținând cont de faptul că reprezentantul Ministerului Justiției al Republicii Moldova, Sorin Olaru, a fost prezent în ședința de judecată din 17 mai 2017, când a fost pronunțată decizia contestată, Completul Colegiului conchide că recurentului i-a fost cunoscută soluția instanței de apel.

La 11 iulie 2017, Lilia Ureche și Alexandru Ureche au înregistrat un recurs nemotivat asupra deciziei din 17 mai 2017 a Curții de Apel Chișinău, care a fost restituit prin încheierea din 14 iulie 2017 a Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție, fiindu-le explicat recurenților că restituirea cererii de recurs nu împiedică declararea repetată a recursului după înlăturarea neajunsurilor cu respectarea celorlalte reguli stabilite de lege pentru declararea lui. În așa mod, nu poate fi reținut argumentul recurenților, înserat în cererea de recurs, potrivit căruia au depus recursul abia la 25 mai 2018, dat fiind faptul că în încheierea din 14 iulie 2017 Curtea Supremă de Justiție a indicat posibilitatea de a declara recursul în mod repetat. Or, această posibilitate există, doar cu respectarea celorlalte reguli stabilite de lege pentru declararea lui, inclusiv și respectarea termenului.

Mai mult, la 13 octombrie 2017, Lilia Ureche și Alexandru Ureche au depus o cerere la Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani, prin care au solicitat să le fie expediată copia deciziei motivate din 17 mai 2017 a Curții de Apel Chișinău.

Prin scrisoarea din 01 noiembrie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani, recurenților le-a fost comunicat că instanța de apel le-a expediat copia deciziei la 05 iunie 2017, iar pentru eliberarea unei copii suplimentare urmează să achite taxa de stat în conformitate cu prevederile art. 85 alin. (3) din Codul de procedură civilă.

Reieșind din conținutul cererii de recurs, recurenții Lilia Ureche și Alexandru Ureche au luat cunoștință de conținutul deciziei contestate pe site-ul oficial al instanței de apel, fără a preciza momentul în care și-au exercitat acest drept.

După cum atestă materialele pricinii, din momentul pronunțării deciziei Curții de Apel Chișinău, al recepționării titlului executoriu de către Ministerul Justiției al Republicii Moldova, sau al restituirii de către instanța de recurs a cererii de recurs nemotivate depusă de către Lilia Ureche și Alexandru Ureche, recurenții nu au manifestat promptitudine în scopul de a obține copia deciziei integrale a Curții de Apel Chișinău din 17 mai 2017, pentru a-și exprima dezacordul cu aceasta prin exercitarea dreptului la recurs, în modul stabilit de lege, necăutând la faptul că recurenții, conform materialelor cauzei, cunoșteau despre pronunțarea, la data indicată, de către Curtea de Apel Chișinău, a dispozitivului deciziei nominalizate. Astfel, profitând de faptul că, la materialele dosarului lipsește confirmarea despre comunicarea deciziei integrale, au declarat recursuri după mai bine de un an de la pronunțarea soluției instanței de apel, manifestând, în așa mod, abuz de drept procedural. În atare circumstanțe, comportamentul recurenților nu poate fi calificat altfel decât o încercare de a crea o vizibilitate falsă privind existența unei situații de drept.

Față de cele indicate se menționează că, legiuitorul a prevăzut expres momentul care determină curgerea termenului de prescripție - data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, însă, la fel, a instituit și obligația părților de a se folosi cu bună-credință de drepturile lor procedurale, iar reînnoirea acestui termen pentru motive neconvingătoare poate fi contrară principiului securității raporturilor juridice.

Ținând cont de cele expuse, Completul consideră că cererile de recurs au fost depuse cu încălcarea prevederilor art. 434 din Codul de procedură civilă, motiv pentru care recursul declarat de Lilia Ureche și Alexandru Ureche, precum și recursul declarat de Ministerul Justiției al Republicii Moldova, în conformitate cu art. 433 lit. b) din Codul de procedură civilă, urmează a fi considerate inadmisibile.

În susținerea concluziei date, Completul, la fel, consideră necesar de a preciza că actele de dispoziție ale instanțelor de judecată, la caz, Curtea de Apel Chișinău, sunt disponibile pentru cunoștință și pot fi accesate pe portalul web al instanței, în situația în care partea, din motive subiective, omite recepționarea corespondenței a cărei expeditor este cunoscut cu certitudine la momentul livrării și/sau refuzului recepționării.

În conformitate cu art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

În conformitate cu art. 270, 431 alin. (2), art. 433 lit. b) și art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se consideră inadmisibile recursul declarat de Lilia Ureche și Alexandru Ureche, precum și recursul declarat de Ministerul Justiției al Republicii Moldova.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
Judecătorul

Svetlana Filincova,

Judecătorii

Dumitru Visternicean,

Nicolae Craiu